

Voorbeeld van een succesvol deelplatform in Nederland: Peerby

Peerby is het initiatief van Daan Weddepohl. Het deelplatform startte in oktober 2012 als website en werd later uitgebreid met een app. In beide gevallen wordt vraag en aanbod bij elkaar gebracht van mensen uit de buurt die spullen met elkaar willen delen. De visie van Peerby is dat spullen delen goed is voor je portemonnee, je buurt en het milieu. Je bespaart geld omdat je minder spullen hoeft te kopen en omdat je de spullen die je hebt, efficiënter gaat gebruiken. Tegelijk krijgen buurtbewoners meer contact. Als er minder spullen nodig zijn, zijn ook minder grondstoffen en delfstoffen nodig en neemt de milieubelasting af.

Peerby wordt het meest gebruikt voor spullen die af en toe nodig zijn, zoals gereedschappen of seizoensartikelen (denk aan koelboxen en skipakken). Gebruikers van Peerby zijn veelal mensen tussen de 20 en 55 jaar oud die, bijvoorbeeld door veranderingen in hun levensomstandigheden (verhuizing, kinderen geboren of kinderen het huis uit) spullen willen delen. Daarnaast willen de gebruikers nieuwe mensen leren kennen. Peerby werd in eerste instantie 'ontdekt' door gebruikers in de grote steden maar werkt inmiddels ook goed in kleinere steden en dorpen.

De ambassadeurs van Peerby zijn de gebruikers die, vooral via mond-tot-mond-reclame, het platform bekend maken. Peerby groeit ondermeer omdat de ambassadeurs zelf hun bureaus uitnodigen om lid te worden, dat leidt immers tot meer aanbod van spullen in de buurt.

De bedrijfsactiviteiten van Peerby bestaan enerzijds uit ontwikkeling en onderhoud van het platform en anderzijds uit marketing en naamsbekendheid. Om deelname laagdrempelig te houden, is geen lidmaatschap nodig en worden geen transactiekosten gerekend. Vragers en aanbieders regelen onderling hoe het delen in de praktijk wordt geregeld. Peerby is in deze fase (eind 2014) voor de bedrijfsvoering nog volledig afhankelijk van investeerders. In 2013 won de onderneming € 100.000 in de Postcode Loterij Green Challenge. In oktober 2014 wisten de ondernemers nog eens € 1,7 miljoen op te halen bij verschillende buitenlandse investeerders. Met deze nieuwe kapitaalinjectie gaat Peerby flink doorgroeien, niet alleen in Nederland en België maar ook buiten Europa. In 2015 wil het platform actief worden in minstens 50 steden in de Verenigde Staten.

Meer informatie over Peerby vind je op : www.peerby.com

Vragen of opmerkingen?

Marianne Dagevos, marianne@marcada.nl

www.marcada.nl

Minor Duurzame Doorbraak Bijeenkomst 4: Duurzaamheid en deeleconomie

1. Wat is de deeleconomie?

De deeleconomie maakt gebruik van onbenutte capaciteit en schept faciliteiten om deze capaciteit onderling te delen. Een andere naam voor deeleconomie is collaborative consumption (gezamenlijke consumptie).

De deeleconomie onderscheidt zich van de markteconomie omdat die laatste gericht is op eenvoudige transacties tussen handelaar en consument en (steeds groeiende) individuele consumptie. In de deeleconomie worden productie en distributie van producten en diensten geregeld in een gemeenschap die bereid is deze producten en diensten te delen en gezamenlijk te benutten. Delen en gezamenlijk consumeren gebeurt vrijwillig, volgens de principes van vraag en aanbod. In de deeleconomie is sprake van een korte keten tussen aanbieder en gebruiker; de schakel van de tussenhandel kan daardoor vervallen. Onder de deeleconomie vallen behalve delen, ook ruilen, lenen en onderling verkopen.

2. Waar komt de deeleconomie vandaan?

Door ons veelvuldig gebruik van internet en sociale netwerken doen we veel ervaring op met tweerichtingsverkeer: we delen ervaringen, muziek en foto's, we reageren op berichtjes en zetten zelf berichtjes op Facebook. Dat is onderdeel van ons leven geworden. Tegelijk is er een toenemende onvrede over massaconsumptie die juist uitgaat van eenrichtingsverkeer en ons verleidt om heel veel spullen te kopen die we misschien weinig gebruiken en snel weer afdanken. Daarnaast maken we ons zorgen over het milieu en letten we meer op de kosten. Bovendien hebben we belangstelling voor communities en vinden we het interessant en waardevol om zaken gemeenschappelijk aan te pakken. Een heleboel verklaringen waarom de deeleconomie in korte tijd zo populair is geworden. Ook in Nederland zijn inmiddels talrijke deelplatforms actief (zie afbeelding).

- onvrede met massaconsumptie en afvalberg
- zorgen om het milieu (uitputting grondstoffen en delfstoffen)
- kostenbewustzijn
- nieuwe en waardevollere contacten
- meedoen met communities
- zelf iets verdienen

3. Welke soorten deeleconomie zijn er?

a) Product service systemen (PSS)

Klanten worden geen eigenaar van een product maar betalen voor het gebruik. Onder PSS vallen vormen van verhuur of lease maar ook bedrijvigheid die de levensduur van goederen verlengt door reparatie en opknappen; zodat ze langer worden gebruikt.

Voorbeelden: Spotify, Turntoo, Repair Café.

b) Redistribution markets

Dit zijn digitale marktplaatsen waar goederen en diensten worden herverdeeld onder particulieren. Die herverdeling kan gebeuren door middel van weggeven, ruilen en doorverkopen.

Voorbeelden: eBay, Marktplaats.

c) Collaborative lifestyles

In dat geval zijn mensen niet alleen actief op een digitaal platform maar komen ze ook daadwerkelijk bij elkaar om dingen samen te doen, te delen en/of samen te organiseren. De digitale platforms maken deze ontmoeting en gemeenschapsvorming mogelijk en eenvoudig toegankelijk. Voorbeelden: Thuisafgehaald, Airbnb, Couchsurfing, Makkies.

4. Wat kun je delen in de deeleconomie?

• Space

In Engeland is Landshare heel populair: dit platform verbindt mensen die graag tuinieren maar niet over een tuin beschikken met mensen die tuingrond over hebben. Landshare heeft meer dan 65.000 deelnemers en is inmiddels ook actief in Nederland.

Een internationaal succesvol platform voor het delen van slaapplekken is Couchsurfing voor gratis slaapplekken (7 miljoen leden wereldwijd www.couchsurfing.org); en Airbnb voor accommodaties bij particulieren, met meer dan 15 miljoen leden wereldwijd (www.airbnb.nl en www.airbnb.com).

• Skills

Een deelplatform om kennis en deskundigheid te delen is www.konnektid.com. Een deelplatform dat meer gericht is op het uitvoeren van klussen is www.croqqr.nl.

• Stuff

Een bekend deelplatform voor spullen is www.peerby.nl. Daarnaast bestaan er veel regionale en lokale buurtcommunities om spullen te delen en te ruilen.

• Services

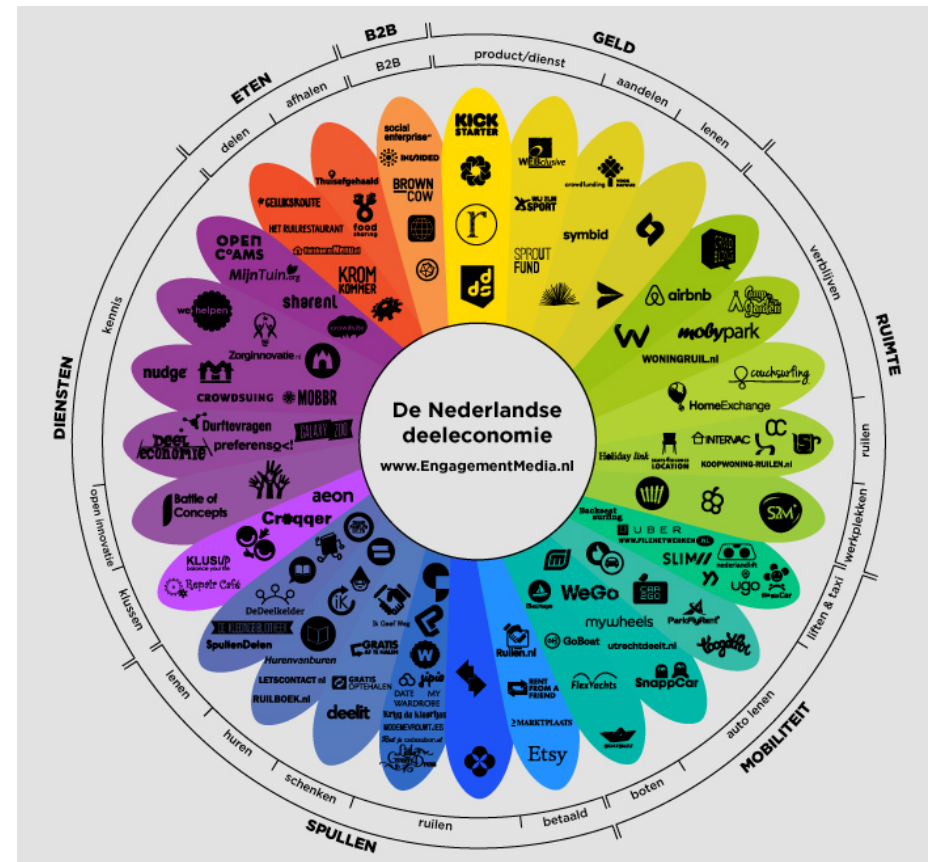
Eten delen kan via www.thuisafgehaald.nl; een auto huren via www.snappcar.nl. Voor hulp en zorg kun je een beroep doen op www.wehelpen.nl. Ook zijn er steeds meer buurtcommunities voor dienstverlening.

5. Draagt de deeleconomie bij aan duurzaamheid en welzijn?

- De online platforms maken het aantrekkelijk en gemakkelijk om goederen en diensten te delen, zonder beperkingen in keuze en gemak. Gedragsverandering verloopt ongemerkt en speelt.
- Delen betekent benutten van onbenutte capaciteit. Er hoeven minder nieuwe spullen geproduceerd en gedistribueerd te worden.
- Deelplatforms werken met sterke reputatiesystemen die een coördinerend en disciplinerend effect hebben. Een goede reputatie is een beloning die deelnemers niet willen verspelen. Reputatie kan zelfs worden gezien als een valuta die geld oplevert (reputation capital).
- Gebruikers kunnen met behulp van deelplatforms kosten besparen. Als deelnemers kunnen ze zich ontwikkelen tot micro-ondernemers.
- Dagelijkse dingen worden betekenisvoller en persoonlijker. De transacties tussen gelijken (peer-to-peer) bieden mogelijkheden tot persoonlijk contact, waardevolle ontmoetingen, erkenning, en versterking van de eigen identiteit.

6. Zijn er ook nadelen?

- De deeleconomie speelt zich af in het informele circuit. Er is dus geen of weinig controle als dingen misgaan.
- Sommige aanbieders van platforms (denk aan Uber en AirBNB) worden heel rijk van deze dienstverlening. Zij maken gebruik (misbruik?) van het idealisme van anderen.

7. Achtergrondinformatie

- www.youtube.com/watch?v=JPFJ4nK46Rs&index=3&list=PL2l6JGPhuYtIMjQdwNxPPjPVP6KpVC63S (Marieke Hart over de kracht van het delen)
- www.ted.com/talks/rachel_botsman_the_currency_of_the_new_economy_is_trust.html (Rachel Botsman over collaborative consumption)
- http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2014-2015/hoezo-samen-delen.html#disqus_thread (documentaire)
- Botsman, R. & Rogers, R. (2010). What's Mine is Yours. How Collaborative Consumption is changing the way we live. London: Collins.

9. Onderzoek

- Onderzoek naar de aanwezigheid van deelplatforms in jouw buurt.
- Actief deelnemen als aanbieder of gebruiker of beide.
- Ervaringen noteren en bespreken.
- Deze ervaringen vergelijken met de literatuur en een oordeel vormen.
- Resultaten en oordeel verwerken in een presentatie.